

Občanská poradna **Brno**
Anenská 10
602 00 Brno
Tel: 739 655 052

www.poradnabrno.eu
poradna.brno@volny.cz

Průvodce správním řízením

Pojmy:

- správní orgán: v podobě úřadu, který vede konkrétní správní řízení; např. Stavební úřad, obecní či krajský úřad, úřad práce, katastrální úřad
- oprávněná úřední osoba: úředník, který je pověřen k výkonu úkonů ve správním řízení
- dotčená osoba: lidé, kterým se rozhodnutím úřadu mění jejich práva a povinnosti
- podpůrce: osoba, jež je nápomocna při rozhodování a to potřebnému člověku trpícímu duševní chorobou (podporovaný); musí být uzavřena smlouva o nápomoci – v písemné i ústní formě, avšak vždy schválena soudem
- ústřední správní úřad: ministerstva a jiné ústřední správní úřady, tj. Český telekomunikační úřad, Energetický regulační úřad, Český statistický úřad, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Úřad průmyslového vlastnictví, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže aj.

Správní řízení

Účastníci řízení:

Na jedné straně je **úřad** v zastoupení oprávněné úřední osoby a na straně druhé **žadatel** či **dotčená osoba**.

Zahájení řízení:

Před zahájením řízení:

Správní orgán **je povinen přijímat podněty** k zahájení řízení. Do 30 dnů správní orgán sdělí podateli, zda zahájil řízení, či naopak, zda neshledal důvody pro jeho zahájení.

Průběh řízení:

Řízení může být zahájeno na žádost osoby nebo z moci úřední.

V průběhu může účastník podávat vyjádření, navrhopvat důkazy, nahlížet do spisu a účastnit se ústního jednání.

Řízení lze v průběhu přerušit, zastavit nebo vydat předběžné opatření.

Vaše práva ve správním řízení:

- a) Právo podat žádost na zahájení řízení,
- b) právo podávat podněty úřadu, aby bylo zahájeno řízení z moci úřední,
- c) právo na podání v jazyce své národnostní menšiny (nutnost občanství v rámci ČR),
- d) právo být informován o zahájení řízení,
- e) právo na tlumočnicka (ale pozor, obstarat si ho musí účastník na vlastní náklady),
- f) právo na vyjádření svých stanovisek, připomínek a námitek,
- g) právo na konzultace se svým podpůrcem,
- h) právo na nahlížení do spisu – jak účastník, tak i ostatní osoby, které prokáží, že mají na věci právní zájem či jiný vážný důvod,
- i) právo pořizovat si výpisy, či aby úřad pořídil kopie spisu nebo jeho části,
- j) právo žádost vzít zpět (toto právo nelze uplatnit v době od vydání rozhodnutí úřadu do zahájení odvolacího řízení),

- k) právo podat odvolání proti rozhodnutí,
- l) právo podat podnět k provedení přezkumného řízení,
- m) právo podat žádost o obnovu řízení (pokud nebylo možné uplatnit důvod obnovy v odvolacím řízení),
- n) právo podat žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti správního orgánu,
- o) právo podat stížnosti proti nevhodnému chování úředníků či proti postupu úřadu,
- p) právo být přítomen u zajištění důkazu a vyjádřit se k němu.

Vydání správního rozhodnutí:

Před vydáním rozhodnutí správní úřad vyzve účastníky onoho řízení, aby se vyjádřili k podkladům rozhodnutí. Správní orgán má vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu, a to do 30 či případně do 60 dnů od zahájení řízení.

Rozhodnutí se oznamuje doručením do vlastních rukou nebo ústním vyhlášením. Rozhodnutí je vykonatelné nabytí právní moci nebo pozdějším dnem, který je v jeho výrokové části uveden.

Žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti:

V případě, že správní orgán nevydá rozhodnutí ve stanovené době a je **po uplynutí takové doby**, může účastník podat **žádost** o uplatnění opatření proti nečinnosti.

V ostatních případech, tj. při nevydání rozhodnutí v zákonné lhůtě, nezahájení řízení z moci úřední do 30 dnů ode dne, kdy se úřad o důodech zahájení dozvěděl, anebo v případech, kdy je z okolností zjevné nedodržení daných lhůt pro zmíněné úkony ze strany správního úřadu, je možno podat nejen účastníky **podnět** k učinění opatření proti nečinnosti.

Podnět se podává dle obecných náležitostí v § 37 zákona č. 500/2004 Sb., Správní řád (dále jen „SŘ“).

Nadřízený správní orgán učiní opatření proti nečinnosti v podobě:

- příkázání nečinnému správnímu orgánu, aby ve stanovené lhůtě vydal rozhodnutí nebo sjednal nápravu,
- převzetí věci a rozhodnutí v dané věci sám,
- pověření jiného správního orgánu, aby řízení převzal nebo
- přiměřeného prodloužení zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí nečinnému úřadu.

Obrana vůči správnímu rozhodnutí

Odvolání:

- Účastník řízení může do **15 dnů** ode dne doručení/oznámení rozhodnutí podat proti němu odvolání.
- Odvolat se lze jen proti **výrokové části, jednotlivým výrokům** či vedlejším ustanovením správního rozhodnutí.
- Důležité je splnit zákonné náležitosti odvolání: obecné náležitosti podle § 37 odst. 2 SŘ (jméno a příjmení, datum narození, místo trvalého pobytu), údaje o napadeném rozhodnutí, v čem je spatřován rozpor s právními předpisy či nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, nakonec v jakém rozsahu je rozhodnutí napadeno. Pokud tento rozsah neuvedete, bude se brát, že napadáte celé rozhodnutí a chcete ho celé zrušit.
- V případě včasného a přípustného podání odvolání platí, že nenastávají právní účinky tohoto rozhodnutí a odkládají se.
- **Nelze se odvolávat proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu** (zde je již pouze možnost podat žalobu ke krajskému soudu dle § 65 a dále, zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní).

Rozklad:

- Účastník řízení může **proti rozhodnutí, které vydal ústřední správní úřad**, podat rozklad.
- O rozkladu rozhoduje ministr nebo vedoucí ústředního správního úřadu.

- Napadené rozhodnutí lze v řízení o rozkladu – změnit nebo zrušit; dále může být rozklad zamítnut.
- Na řízení o rozkladu, jeho podání apod., se použijí náležitosti týkající se odvolání.

Podnět k přezkumnému řízení:

- V případě, že má účastník řízení důvodné pochybnosti **o souladu rozhodnutí s právními předpisy**, může podat podnět k přezkumnému řízení (**podnět není návrhem**).
- Podnět se podává – dle splnění náležitostí v § 37 SŘ – k nadřazenému správnímu úřadu, ten dle svého uvážení může a nemusí zahájit řízení o přezkumu. Při neshledání důvodnosti přezkumu tento fakt oznámí podateli **do 30 dnů i s důvody**.
- Nadřazený správní orgán zahájí řízení z moci úřední, **usnesení o zahájení řízení se vydá do 2 měsíců** ode dne, kdy se správní orgán o důvodu zahájení řízení dozvěděl, nejpozději však do 1 roku od právní moci rozhodnutí.
- Účinky rozhodnutí přezkumného řízení vůči napadnému rozhodnutí mohou nastat i zpětně. Správní orgán sám určí, od kdy tyto účinky nastávají.

Žádost o obnovu řízení

- Účastník řízení může rovněž podat žádost o obnovu řízení, které bylo ukončeno pravomocným rozhodnutím ve věci a to v případech, kdy **vyšly najevo nové skutečnosti**, jež mohly ovlivnit rozhodnutí správního orgánu.
- Nové skutečnosti či důkazy musely existovat v době původního řízení. Pro účastníka řízení, ale musely být neznámé a nemohl je uplatnit ke svému prospěchu. Dále se může jednat o důkazy, které byly provedeny v původním řízení, ale ukázaly se být nepravdivé. Nakonec se může jednat o fakt, kdy bylo zrušeno či měněno rozhodnutí, jež bylo podkladem pro napadené rozhodnutí.
- Podání takové žádosti může účastník učinit u **správního orgánu, který v předmětné věci rozhodoval a to do 3 měsíců** od doby, kdy se o důvodech obnocy – nových skutečnostech – dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne právní moci rozhodnutí.
- **Obnovu řízení nemůže využít takový účastník, který nové skutečnosti uplatnil v odvolacím řízení.**
- Provedení nového řízení a vydání nového rozhodnutí je možné pouze v případech dle § 101 SŘ.

Podání stížnosti:

Ze zákona má účastník **právo bránit se nevhodnému chování úřední osoby či proti postupu úřadu** a to pomocí podání stížnosti.

Stížnost lze podat jak **ústně**, tak i **písemně**. Pokud se účastník rozhodne podat stížnost ústně, úřad je posléze povinen o ústním podání sepsat písemný záznam. Podání se činí u správního úřadu, který vede ono řízení.

Úřad namítané skutečnosti musí prošetřit, v případě nutnosti může vyslechnout stěžovatele, osobu, proti které je stížnost mířena a rovněž i další osoby, jež mohou přispět k objasnění věci.

Stížnost pak usí být úřadem vyřízena do **60 dnů** ode dne jejího doručení (lhůta může být překročena, resp. prodloužena a to v případě, kdy do 60 dnů nelze zajistit potřebné podklady pro vyřízení stížnosti).

O vyřízení stížnosti je úřad povinen informovat stěžovatele a to v zákonem dané lhůtě.

V případě zjištění důvodnosti stížnosti je úřad povinen zajistit nápravu.